תوراه أور • الباراشات **בראשית** • مامار 11

בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן...

«بالتاج الذي توّجته به أمّه»

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق

LikuteiTorah.com

الباراشا الحاسيدية

/likuteitorah.com/ar/torah-ohr/bereishis/11

1 **בעטרה שעטרה לו אמו כי מצות התורה הן תרי״ג מצות דאורייתא וז׳ מצות דרבנן שהם תר״ך עמודי אור בחי׳ כתר ועטרה והוא מה שלמעלה מהשתלשלות.**

«بالتاج الذي توّجته به أمّه»: فوصايا التوراة هي الوصايا التوراتية الـ613 والوصايا السبع الربانية، وهي أعمدة النور الـ620، وتمثل مستوى التاج (**כתר**، Keser) والتاج (**עטרה**، atarah)؛ وهذا ما يعلو سلسلة العوالم الهابطة (**השתלשלות**، hishtalshelus).

והנה עד״מ העטרה היא עשויה מאבנים טובות מאירים ומבהיקים מאד והרי גוף האבנים הם רק בחי׳ דומם אלא שמזככים אותם.

والآن، على سبيل المثال التوضيحي: يتكوّن التاج من أحجار كريمة تشعّ وتتألّق كثيرًا؛ غير أن مادة الأحجار نفسها ليست إلا من مستوى الجماد، وإنما تُصقَل فحسب.

2 **ולפי שהוא דבר פלא שהדומם כאבן יאיר כ״כ** [כל כך] **ע״כ הם יקרים מאד ולכך ניתן לתכשיט על הראש אעפ״י** [אף על פי] **שהראש מעלתו נכבדת להיות שבו שוכן אור החכמה כו׳**

ولأن من العجيب أن يسطع شيء جامد، كالحجر، بهذا القدر، فالأحجار الكريمة لذلك ثمينة جدًا؛ ومن ثم يوضع زينةً على الرأس، مع أن للرأس منزلة رفيعة، إذ يسكن فيه نور الحكمة (**חכמה**, Chochmah)، إلخ.

וכך המצות נעשים בענינים גשמיים מבחי׳ ק״נ [קליפת נוגה] **אלא ע״י הבירור נעשה זה דבר הפלא שהיש גשמי יהיה בטל לכן נעשה מזה עטרה ובחי׳ המשכת הכתר והוא לעילא מן שמשא כו׳:**

وهكذا أيضًا تُؤدّى الوصايا بأشياء مادية، من مستوى القشرة (**קליפה**, kelipah) المضيئة، أي **קליפת נוגה** (kelipas nogah)؛ لكن بفضل التصفية (**בירור**, birur) يتحقق هذا الأمر العجيب: أن الوجود المادي المتعيّن (**יש**, yesh) يصبح في حالة إبطال الذات (**ביטול**, bittul) أمام **ה׳**. لذلك يُصنع من هذا تاج، ويتحقق مستوى إنزال التاج (**כתר**, Keser)، وهو «فوق الشمس»، إلخ.

3 **ביום חתונתו זו מ״ת** [מתן תורה] **כבר מבואר למעלה הטעם שנק׳ ביום חתונתו שהיא המשכת ח״ע** [חכמה עילאה] **מוחא כו׳ ובזה מתלבש כח התענוג שהוא פנימי׳** [פנימיות / פנימית] **הרצון כנ״ל.**

«في يوم عرسه» — وهذا هو إعطاء التوراة. وقد بُيّن أعلاه بالفعل سبب تسميته «يوم عرسه»: فهو إنزال الحكمة العليا (**חכמה**, Chochmah)، أي «الدماغ»، وما إلى ذلك؛ وفيها تتلبّس قوة اللذة (**תענוג**, taanug)، وهي البعد الباطني (**פנימיות**, pnimiyus) للإرادة (**רצון**, ratzon)، كما ذُكر أعلاه.

ושמחת לבו זה בנין בהמ״ק [בית המקדש] **פי׳ פתיחת הלב נק׳ שמחת לבו**

«وفي فرح قلبه» — وهذا هو بناء الهيكل المقدس. أي إن انفتاح القلب يُسمّى «فرح قلبه»،

משא"כ בגלות נק' חולת אהבה שאין הסיבוב והילוך רוח החיים מהלב אל האברים כדבעי וע"כ אומרת סמכוני כו' ע"י התורה שנק' רפואה כנ"ל.

أما في المنفى فتُدعى [هي] «مريضة حبًا»، لأن دوران روح الحياة وجريانها من القلب إلى الأعضاء ليسا كما ينبغي؛ ولذلك تقول: «أسندوني»، وما إلى ذلك، بواسطة التوراة التي تُسمّى شفاءً، كما ذُكر أعلاه.

4 **והנה התענוג והשמחה לכאורה ענין א' הם אבל באמת ב' ענינים המה**

والآن، تبدو اللذة (**תענוג**, taanug) والفرح أمرًا واحدًا، لكنهما في الحقيقة أمران.

כי עד"מ עשיר שיש לו מטמון כסף וזהב באוצרו הוא שמח וטוב לב אעפ"י [אף על פי] **שאינו רואה אותו וגם אעפ"י** [אף על פי] **שהממון רחוק ממנו כמה מאות פרסאות.**

فمثلًا، يكون الرجل الغني الذي لديه كنز من الفضة والذهب في خزانته فرحًا طيّب النفس، مع أنه لا يراه، ومع أن المال يبعد عنه مئات الفراسخ (**פרסאות**, parsaos).

אך להיותו יודע שישנם בשלימות בודאי אעפ"י [אף על פי] **שמכוסה ונעלם הוא מעיניו עתה ישמח לבו מאד וזהו ענין ומהות השמחה שיכול להיות על הטוב אף כשהוא נעלם ומכוסה מעיניו.**

لكن قلبه يفرح كثيرًا لأنه يعلم أن الكنز موجود هناك بالتأكيد، كاملًا، وإن كان مستورًا وخفيًّا عن عينيه الآن. وهذا هو شأن الفرح وحقيقته: أنه يمكن أن يكون بسبب خير، حتى حين يكون ذلك الخير خفيًّا ومستترًا عن العينين.

אבל ענין התענוג והשעשועים אינו אלא דוקא כשרואה הדבר שמתענג ממנו בעיניו ממש כמו שעשוע האב עם בנו הוא דוקא כשרואהו בעיניו

أما اللذة والتمتّع فلا يكونان إلا حين يرى المرء بعينيه حقيقةً الشيء الذي يتلذذ به؛ مثل تلذّذ الأب بابنه، فإنه لا يكون إلا حين يراه بعينيه؛

משא"כ מרחוק אינו שייך תענוג רק שמחה ולכן מברכין ברכת הראיה כשרואה אדם החביב לו כו'.

أما حين يكون المرء بعيدًا، فلا مجال للذة، بل للفرح وحده. ولذلك تُقال بركة الرؤية عند رؤية شخص عزيز على المرء، إلخ.

5 **והנמשל יובן בענין שמחה של מצוה דהנה טעמי תורה לא נתגלו עתה שאין עתה הגילוי רק שכך רצונו ית'.**

ويتضح المقصود بالمقابِل في شأن الفرح بأداء فريضة (**מצוה**, mitzvah). فعلل التوراة لم تنكشف الآن؛ إذ ليس المنكشف في الوقت الحاضر إلا أن هذه هي مشيئته تعالى.

ולע״ל [ולעתיד לבוא] **יתגלו טעמי תורה בחי׳ ענג עליון שיש בכל מצוה אמנם גם עתה ידוע לנו שמלובש ונמשך בהמצוה מבחי׳ תענוג העליון**

وفي الزمن الآتي ستنكشف علل التوراة، أي مستوى اللذة العليا (**תענוג**, taanug) الموجودة في كل **מצוה**. ومع ذلك، نعلم حتى الآن أن [شيئًا] من مستوى اللذة العليا يتلبّس بالفريضة ويُنزَّل إليها،

רק שאין מהותו מושג ולכן יכול להיות מזה בחי׳ שמחה גדולה וכמ״ש בשמחה ובטוב לבב מרוב כל.

غير أن كنهها لا يُدرَك؛ ولذلك يمكن أن تنشأ من هذا فرحة عظيمة، كما ورد: «بفرح وطيب قلب من وفرة كل شيء».

כמו שהעשיר שמח מהמטמון אף שאינו רואהו בעיניו כו׳. אך לע״ל [לעתיד לבוא] **יתגלה מהות התענוג העליון וזהו ישקני מנשיקות פיהו.**

كما يفرح الغني بالكنز وإن لم يره بعينيه، إلخ. لكن في الزمن الآتي سينكشف كنه اللذة العليا؛ وهذا هو معنى: «ليقبّلني بقبلات فمه».

6 **ולכן בהמ״ק** [בית המקדש] **נק׳ שמחת לבו שהיה האור ג״כ מוסתר בארון וכפורת כו׳. וכן תפלה באהוי״ר** [באהבה ויראה] **הוא ג״כ רק השגת המציאות ולא המהות.**

ولذلك يُسمّى الهيكل المقدس «بهجة قلبه»، إذ كان النور هناك أيضًا مستورًا في تابوت العهد وغطاء تابوت العهد (**כפורת**, Kapores)، إلخ. وكذلك فإن الصلاة المصحوبة بالحب والخشية (**אהבה ויראה**, ahavah v'yirah) لا تمنح إلا إدراك [وجوده]، لا [ماهيته].

אך ביום חתונתו זו מתן תורה נמשך בחי׳ תענוג אלא שמ״מ עכשיו אין התענוג בגלוי

لكن «في يوم عرسه» — وهو إعطاء التوراة — أُنزل مستوى اللذة؛ غير أن اللذة، مع ذلك، ليست ظاهرة الآن،

שמלובש ג״כ בהתלבשות בענינים גשמיים כ״א לע״ל [לעתיד לבוא] **יתגלה מתוך הלבושים וע״ז נאמר וראנה בבחי׳ ראי׳** [ראיה] **ממש כמ״ש ולא יכנף עוד כו׳ והיו עיניך רואות כו׳:**

لأنها هي أيضًا متلبّسة بلباس من أمور مادية؛ بل ستنكشف في الزمن الآتي من داخل الألبسة. وعن ذلك قيل: «وانظروا»، أي رؤية فعلية، كما كُتب: «و[معلّمك] لن يستتر بعدُ [بنفسه]»، إلخ، «وسترى عيناك»، إلخ.

7 **ועפ״ז** [ועל פי זה] **יובן המדרש** (**בפ׳ בראשית פ׳ כ״ז**) **ע״פ ויתעצב אל לבו אמר רבי ברכיה משל למלך שבנה פלטין ע״י אדריכל**

وفقًا لذلك، يتضح المِدراش (Midrash، **מדרש**) في فقرة برشيت (**פרשת בראשית**، Parshas Bereshis)، القسم 27، بشأن قوله: «فحزن إلى قلبه». قال الحاخام برخيا (**ברכיה**): «مثل ملك بنى قصرًا بوساطة مهندس معماري».

ראה אותה ולא ערבה לו על מי יש לו להתכעס לא על אדריכל כך ויתעצב אל לבו עכ״ל [עד כאן לשונו].

«رآه فلم يَرُقْ له. فمَن الذي ينبغي أن يغضب عليه، إن لم يكن المهندس المعماري؟ وكذلك: «فحزن إلى قلبه». انتهى الاقتباس.

כי ממש״ל [ממה שכתוב לעיל] **בענין וביום שמחת לבו זה בנין בהמ״ק** [בית המקדש] **שמדת מלכותו ית׳ נקראת לב שממנו נמשך החיות לכל האברים ואח״כ חוזרים הדמים מכל האברים אל הלב**

فكما بُيّن أعلاه بشأن «وفي يوم سرور قلبه، وهو بناء بيت المقدس»: إن صفة الملكوت (Malchus، **מלכות**) لديه، تبارك **ה׳**، تُسمّى «القلب»؛ فمنه تُستمدّ قوة الحياة إلى جميع الأعضاء، ثم يعود الدم من جميع الأعضاء إلى القلب.

כך בחי׳ מלכותך הוא מכ״ע [מלכות כל עולמים] **שממנה נמשך השפעת החיות לבי״ע והוא בחי׳ ממכ״ע** [ממלא כל עלמין] **ואח״כ עולה האתעדל״ת** [האתערותא דלתתא] **מבי״ע לבחי׳ מלכות**

كذلك فإن مستوى «ملكوتك» هو «ملكوت جميع العوالم»، ومنه يُستمدّ فيض قوة الحياة إلى [عوالم] الخلق (Beriah، **בריאה**)، والتكوين (Yetzirah، **יצירה**)، والفعل (Asiyah، **עשיה**)؛ وهذا هو مستوى النور الذي يملأ العوالم كلها (**ממלא כל עלמין**، memalei kol almin). وبعد ذلك تصعد الاستثارة من الأسفل (**אתערותא דלתתא**، isarusa dilesata) من عوالم الخلق والتكوين والفعل إلى مستوى الملكوت.

ואתעדל״ת [ואתערותא דלתתא] **זו הוא מ״ש ואהבת את הוי״ה אלקיך בכל לבבך כו׳**

وهذه الاستثارة من الأسفل هي ما كُتب: «وتحبّ **הוי׳**، **אלקיך**، بكل قلبك»، إلخ.

ולכן בנין בהמ״ק [בית המקדש] **שבו מקריבים הקרבנות שהוא ענין העלאת מ״ן** [מיין נוקבין] **מבירור ק״נ** [קליפת נוגה] **ונפש הבהמית נק׳ שמחת לבו שהשמחה היא פתיחת הלב שעי״ז המ״ן** [המיין נוקבין] **נמשך מ״ד** [מיין דוכרין] **מבחי׳ סוכ״ע בממכ״ע** [בממלא כל עלמין]**.**

ولذلك يُسمّى بناء بيت المقدس، حيث تُقدَّم القرابين — وهو رفع المياه الأنثوية (**מים נוקבין**, mayin nukvin [أي التوجّه الصاعد من الطرف المتلقّي]) الناشئ عن تنقية قشرة الإشراق (**קליפת נוגה**, kelipas nogah) والنفس الحيوانية (**נפש הבהמית**, nefesh habahamis) — «سرور قلبه»؛ فالفرح انفتاح القلب، ومن خلال ذلك تُنزل المياه الأنثوية المياه الذكورية (**מים דכורין**, mayin duchrin [أي التدفّق الإلهي الهابط]) من مستوى النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin) إلى **ממלא כל עלמין**.

8 **ולכן ההפוך מזה היה בדור המבול שהיו מכעיסין ובאין. ה״ז** [הרי זה] **עד״מ כמו שיש ח״ו** [חס ושלום] **קלקול בהאברים המונע סיבוב והילוך הדם מהלב אל האברים ומהאברים אל הלב כו׳ ועי״ז לא נמשך ג״כ מהמוח בהלב ונפסק הקשר כו׳.**

ولذلك وقع عكس هذا في جيل الطوفان، إذ ظلّوا يستفزّون [إياه]. وهذا، على سبيل المثال، يشبه وجود خلل، لا قدّر **ה׳**، في الأعضاء، يمنع دوران الدم وجريانه من القلب إلى الأعضاء ومن الأعضاء إلى القلب، إلخ؛ وبسبب ذلك لا ينساب أيضًا [التدفّق] من الدماغ إلى القلب، وتنقطع الصلة، إلخ.

וכך הוא ענין ויתעצב אל לבו שלא נמשך האור בגילוי מבחי׳ סוכ״ע אל בחי׳ ממכ״ע [ממלא כל עלמין] **הוא בחי׳ מלכות כו׳.**

وهذا هو معنى «فحزن في قلبه»: أي إن النور لم يُستمدّ في ظهور من مستوى النور المحيط بجميع العوالم (**סובב כל עלמין**, sovev kol almin) إلى مستوى النور الذي يملأ العوالم كلها (**ממלא כל עלמין**, memalei kol almin)، وهو مستوى الملكوت (**מלכות**, Malchus)، إلخ.

ולכן בפ׳ נח אחר שהקריב קרבן וכתיב וירח ה׳ את ריח הניחוח כתי׳ [כתיב] **ויאמר ה׳ אל לבו כו׳ והוא ע״ד מעין שנקרא בנין בהמ״ק** [בית המקדש] **מקום הקרבנות שמחת לבו כנ״ל:**

ولذلك، في باراشات نوح (**נח**)، بعد أن قدّم قربانًا، كُتب: «وشمّ **ה׳** الرائحة العطرة المقبولة»، ثم كُتب: «وقال **ה׳** في قلبه»، إلخ. وهذا على نحوٍ يشبه [الكيفية التي] سُمّي بها بناء الهيكل المقدس، موضع القرابين، «بهجة قلبه»، كما ذُكر أعلاه.

LikuteiTorah.com
الباراشا الحاسيدية

حول هذه الطبعة

.the English translationو This edition contains the Hebrew text

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

.Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication /Society and likuteitorah.com. https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

الترجمة العربية والشروح: أُعدّت لموقع LikuteiTorah.com بمساعدة الذكاء الاصطناعي (openai/gpt-6-luna-pro:batch)، وقورنت بالنص العبري وبموقع سفاريا؛ ولم يراجعها محرر بشري بعد. يرجى التحقق من كل ما هو مهم بالرجوع إلى النص العبري.

طلب الريبي أن تُدرَس مَاماريم باراشا الأسبوع، «الباراشا الحسيدية»، خلال ذلك الأسبوع، موزعة على أيامه السبعة (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309). لماذا ندرسها، وما بركات الريبي: likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

مشروع مجاني غير تجاري؛ لا يُباع هنا شيء. والمشروع غير تابع لكيهوت أو سفاريا أو مكتبة لوبافيتش. © likuteitorah.com

من likuteitorah.com/ar/torah-ohr/bereishis/11/

إهداء تكريمًا لـ

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ״ל

والد الريبي، ريب ليفي يتسحاق